

Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön / Esperi Care Oy

HL 22.02.2022 § 24
60/05.05.00/2021

Esperi Care Oy on tehnyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle hallintovalituksen koskien Kemijärven kaupungin hyvinvointilautakunnan tekemää päätöstä tehostetun palveluasumisen palvelusetelin hintakatosta. Esperi Care Oy vaatii hallinto-oikeutta kumoamaan lautakunnan tekemän päätöksen virheellisenä, sääntökirjan vastaisena ja palvelusetelain vastaisena. Esperi Care vaatii myös oikeudenkäyntikulujen korvaamista erikseen esitettävän laskun mukaisesti. Esperi Care Oy:n Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle jättämä hallintovalitus on **liitteenä 6**. Hallintovalituksen liitteet 1-8 ovat julkisia ja liite 9 ei julkinen (JulKL 24 § 20 mom.).

Vanhuspalvelulaissa (laki iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista annettu laki 980/2012) määritellään kunnan palvelujen tuottamis- ja seurantavastuista ja siitä, että palvelujen taso ja laajuus vastaa ikäihmisten palvelutarpeita. Palvelujen laadun varmistamiseksi laissa määritellään henkilöstömitoituksesta, yksikön toimitiloista ja johtamisesta, omavalvonnasta ja viranomaisvalvonnasta. Laissa ei kuitenkaan määritellä muilta osin, kun hoitajamitoituksesta (0,7), miten nämä em. laatuun liittyvät asiat on järjestetty eli palvelujen tuottamistavan määrittelee palvelujen tuottaja itse ja tätä palvelujen tuottamistapaa valvoo kunta.

Palvelusetelilaissa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009) puolestaan määritellään palvelut ja palvelujen tuottajia koskevat säädökset. Esperi Care Oy on hakeutunut ja hyväksytty palvelusetelituottajaksi Kemijärven kaupungin palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen osalta. Palvelusetelituottajaksi ryhdyttyään Esperi Care Oy:llä on ollut tiedossaan Kemijärven kaupungin tehostetun palveluasumisen sääntökirjan säännöt ja palvelusetelin hintakattotaso. Palvelusetelinhintoja on tarkistettu lakimuutosten ja kustannusmuutosten johdosta säännöllisesti. Palvelusetelilain tarkoitus on turvata asiakkaille valinnan mahdollisuus eri palvelutuottajien välillä. Asiakkaille jää lain mukainen omavastuuosuus maksettavaksi myönnetyn palveluseteliarvon jälkeen. Kunnan on lain mukaan määrättävä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. 1.7.2021 voimaan tulleen asiakasmaksulain mukaan palvelusetelin arvon määrittelyssä huomioidaan asiakkaan nettotulot ja tuloista vähennyksinä huomiotavat menot. Tarvittaessa palvelusetelin arvoa korotetaan siten, että asiakkaalle jää käyttövaraksi vähintään lain edellyttämä käyttövara, joka vuonna 2022 on 167€/kk. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kunnan omana tuotantona tai hankkimisena ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Kemijärven kaupungin palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen sääntökirjassa on määritelty Kemijärven kaupungin palvelusetelikäytäntö, jonka määräyksiä yksityisen palveluntuottajan tulee noudattaa toiminnassaan. Sääntökirjassa on määritelty mm. palvelusetelin arvosta ja sen myöntämisen periaatteista sekä hintojen muuttamisesta. Sääntökirja on **liitteenä 7**.

Kemijärven kaupungilla ei ole omaa tehostetun tai palveluasumisen tuotantoa vaan palvelut tuottavat kaikilta osin palveluseteliyrittäjät. Aiemmin tuotantoa on osin ollut myös ostopalvelusopimuksilla. Ostopalvelusopimukset ovat kustannuksiltaan olleet jopa hieman edullisempia kuin nykyiset hyvinvointilautakunnan lokakuussa vuodelle 2022 hyväksymät palvelusetelikattohinnat.

Kemijärven kaupungin tehostetun palveluasumisen palvelut tuottaa tällä hetkellä kolme palveluseteliyrittäjää, jotka on hyväksytty palvelusetelituottajiksi lain mukaisella menettelyllä. Asiakaspaiikkoja näissä yksiköissä on yhteensä 148, joista 31 on Esperri Care Oy:n hoivayksikössä.

Kemijärven kaupunki on pyytänyt ja saanut kaikilta palveluseteliyrittäjiltä ennen lautakuntavalmistelua esitykset ja perustelut vuoden 2022 kustannuskehityksestä ja muutoksista palvelusetelihinnan määrittelyä varten. Palveluseteliyrittäjien kanssa on käyty kustannusten muodostumisesta keskustelu ennen asian vientiä lautakuntaan ja näistä kolmesta palveluseteliyrittäjästä ainoastaan Esperri Care Oy on ilmoittanut olevansa tyytymätön esitettävään palvelusetelin kattohintaan. Kaksi muuta palveluseteliyrittäjää, joilla on asiakaspaiikkavolyymi Esperri Care Oy:n yksikköä isommat, ovat ilmoittaneet olevansa tyytyväisiä esitettyyn hintakattoon.

Kemijärven kaupunki katsoo palveluseteliin liittyneen valmistelun, hintakattomäärittelyn ja päätöksenteon toteutuneen hyvän hallintotavan mukaisesti ja kaikki palvelusetelituottajat huomioon ottaen. Kaupunki ei ole rikkonut päätöksenteossaan palvelusetelilaissa eikä vanhustalolaissa määriteltyjä säädöksiä eikä aiheuttanut näin asiakkaille tai palveluntuottajille kohtuuttomia kustannusvastuita. Edellä perustellun perusteella Esperri Care Oy:n valitus tulee hylätä perusteettomana ja Esperri Care Oy:n vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta tulee hylätä perusteettomana.

Valmistelija	Hoiva- ja hoitotyönjohtaja Päivi Piisilä, 040 480 6093 Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236
Esittelijä	Palvelualuejohtaja (hyvinvointi) Narkilahti Juha Kemijärvi
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta antaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle lausuntonaan yllä esitetyn mukaisen lausunnon ja pyytää hallinto-oikeutta hylkäämään Esperri Care Oy:n hallintovalituksen kaikilta osin perusteettomana myös oikeudenkäyntikulujen korvaamisen osalta.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus